

КК, а не ті, які визначаються судом при призначенні покарання для певної винної особи. Поряд з матеріальним критерієм класифікації законодавець у ст. 12 КК передбачає й її формальний критерій - певний вид і розмір покарання, типовий, такий, що найбільш повно відображає тяжкість конкретної групи злочинів. Так, для злочинів невеликої тяжкості закон передбачає, як граничний критерій, покарання у виді позбавлення волі на строк не більше двох років або інше, більш м'яке покарання; для злочинів середньої тяжкості - покарання у виді позбавлення волі на строк не більше п'яти років; для тяжких злочинів - покарання у виді позбавлення волі на строк не більше десяти років, а для особливо тяжких - покарання у виді позбавлення волі понад десять років або довічного позбавлення волі [2].

Аналіз чинного КК України дає змогу зробити висновок про те, що закріплена у ньому класифікація злочинів має значення для вирішення низки правових питань. Зокрема, вона спрощує редакцію Загальної та Особливої частин КК України, впливає на призначення покарання, звільнення від кримінальної відповідальності, звільнення від відбування покарання, заміну невідбутої частини покарання більш м'яким, погашення судимості, застосування обставин, що виключають злочинність діяння, кваліфікацію злочинів.

В основу класифікації покладено критерій, що відбиває матеріальну сутність злочину як соціального явища і має певну градацію щодо його змісту, - тяжкість злочину, небезпечність для суспільних відносин, охоронюваних кримінальним законом [3, 4].

Не існує злочину без покарання та покарання без злочину. Аналізуючи два центральних інститути кримінального права України можна зробити висновок, що покарання має на меті не тільки кару, а й виправлення засуджених. Друга мета-це перевиховання засудженого. Третя мета-попередження вчинення нових злочинів як засудженими так і іншими особами.

Список використаних джерел:

1. Юридичний електронний журнал
2. Кримінальний Кодекс України
3. Вісник Асоціації кримінального права України, 2013, № 1(1)
4. Кривоченко, Л. Н. Класифікація злочинів за ступенем тяжкості у Кримінальному кодексі України, К. : Юрінком Інтер, 2010.

Організатор злочину за законодавством України і зарубіжних країн

Негода К.О., студент ННПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент Катеринчук К.В.

Організатор займає найвищу ланку в ієрархії злочинного угруповання. Довкола його фігури залишаються невирішеними питання про ступінь його суспільної небезпеки з-поміж інших співучасників, про притягнення до кримінальної відповідальності та звільнення від неї [1]. За чинним Кримінальним кодексом України згідно з ч. 3 ст. 27 організатором є особа, яка організувала вчинення злочину (злочинів) або керувала його (їх) підготовкою чи вчиненням. Організатором є також особа, яка утворила організовану групу чи злочинну організацію або керувала нею, або особа, яка забезпечувала фінансування чи організовувала приховування злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації. А за ч. 1 ст. 255 КК України кримінальна відповідальність настає за створення злочинної організації з метою вчинення тяжкого чи особливо тяжкого злочину, а також керівництво такою організацією або участь у ній, або участь у злочинах, вчинюваних такою організацією, а також організацію, керівництво чи сприяння зустрічі (сходці)

представників злочинних організацій або організованих груп для розроблення планів і умов спільного вчинення злочинів, матеріального забезпечення злочинної діяльності чи координації дій об'єднань злочинних організацій або організованих груп.

У кримінально-правовому значенні організатор злочинної організації може бути одночасно і його керівником, а керівник злочинної організації - тільки керівником, але не організатором. Особа, яка створила злочинну організацію чи керувала нею, є виконавцем злочину (ст. 255 КК України), а відповідно до ч. 3 ст. 27 КК України ця сама особа є організатором. Аналогічне протиріччя міститься у ч. 5 ст. 27 і ч. 3 ст. 27 КК України стосовно організатора і пособника злочину, передбаченого ст. 255 КК України [2].

Українська судова практика припускає можливе сполучення в діях співучасників відразу декількох ролей, це обов'язково має враховуватися судом при призначенні покарання. Що стосується англійського законодавства, то протягом тривалого часу в ньому застосовувалася така класифікація співучасників, як виконавці та пособники.

Відповідно до англійської кримінально-правової доктрини, виконавцем вважається той, хто безпосередньо, особисто вчиняє злочинне діяння. Виконавцями одного й того самого злочину можуть бути як особи, що разом виконують усі дії, котрі утворюють даний злочин, так і особи, кожна з яких виконує лише частину дій стосовно вчинення злочину. При групових розбійних чи інших нападах питання про те, хто конкретно завдав смертельного удару, заподіяв відповідне тілесне ушкодження навіть не виникає, а отже, всі співучасники несуть колективну відповідальність за його наслідки і визнаються однаковою мірою його виконавцями. У свою чергу, виконавці поділяються на два види: а) виконавці першого ступеня - особи, які безпосередньо вчинили злочин; б) виконавці другого ступеня - особи, що сприяли злочинному діянню в момент його вчинення [3].

Щодо співучасті, то у КК Франції її визначення відсутнє. Зазвичай співучастю визнається діяльність осіб, які безпосередньо не беруть участі у вчиненні злочину, проте провокують або полегшують скоєння злочину виконавцем, хоча власне ця діяльність ознак злочинного діяння не містить. Специфіка французького кримінального права у тому, що воно розрізняє співучасть через підбурювання, керівництво виконавцями, надання засобів, допомоги та сприяння вчиненню злочину. У КК ФРН положення про співучасть врегульовані параграфами 25-31, де зазначається, що злочин може бути вчинений у формі одноособового виконання, співвиконання й опосередкованого виконання, а також підбурювання до скоєння злочину. КК ФРН не містить вказівку на організатора [4].

Отже, дослідження інституту співучасті за кримінальним правом України у порівнянні із нормами кримінального права зарубіжних країн дозволяє зробити висновок, що між ними існують істотні відмінності. Проте, незважаючи на відмінності, таке дослідження дає можливість глибше пізнати правову природу співучасті як різновиду злочинної діяльності та запозичити позитивний досвід європейських країн у боротьбі із цим явищем.

Список використаних джерел:

1. Чорний Р.Л. Розвиток законодавства України про кримінальну відповідальність співучасників злочину/ Р.Л. Чорний // Університетські наукові записки. - 2007. - № 4 (24) - С. 361 - 369.
2. Анохіна Л.С. Суб'єкт злочину, передбаченого ст. 255 КК України «Створення злочинної організації». Проблеми визначення співучасників/ А. С. Анохіна // Форум права. - 2007. - № 3. - С. 22-25. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/ejournals/FP/2007-3/07alspvs.pdf>

3. Зінченко І. О. Співучасть у злочині за кримінальним правом України та Англії: порівняльно- правовий аспект / І. О. Зінченко // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія: Економічна теорія та право. - 2013. - № 3. - С.205-216.

4. Савченко А. В. Основні положення загальної частини кримінального законодавства зарубіжних країн./ А.В. Савченко // Мультимедійний навчальний посібник »Кримінальне право. Загальна частина « [Режим доступу] : http://www.naiu.kiev.ua/books/mnp_krum_pravo_zag/Files/Lekc/T21/T21_P2.html

Підкуп чи неправомірна вигода?

Неміч Ф.Ю., ад'юнкт кафедри кримінального права НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук Семенюк О.О.

Однією із сучасних тенденцій розвитку законодавства України про кримінальну відповідальність є реформування його до європейських стандартів, та проведення антикорупційної політики в Україні. де однією з головних цілей є ефективна боротьба з корупцією. Виконання даної функції також покладено і на правоохоронні органи, що не можливо без чіткого визначення понять, які пов'язані з корупцією, а саме «підкупу» та «неправомірної вигоди».

Підкуп є способом вчинення злочину передбаченого ст.ст. 160, 354, 368³, 368⁴, 370, 386 КК України. Вчинення вказаних діянь посягає на досить широкий спектр суспільних відносин. Це суспільні відносини, що виникають в процесі службової діяльності, в сфері реалізації виборчого права, надання публічних послуг, отриманні порядку здійснення правосуддя.

В свою чергу у ст.ст. 160, 354, 364, 364¹, 365², 368, 368², 368³, 368⁴, 369, 369², 370 КК України представлено поняття неправомірна вигода. При цьому, ст.ст. 160, 354, 368³, 368⁴, 370 КК України містять, як поняття «підкуп» так і «неправомірна вигода». У цих статтях, співвідношення вказаних понять полягає в тому, що через поняття «неправомірна вигода» розкривається зміст поняття «підкуп».

Під «неправомірною вигодою» законодавець розуміє грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які пропонують, обіцяють, надають або одержують без законних на те підстав. Проте вказане визначення в КК України не є єдиним. В примітці до ст. 160 КК України під поняттям «неправомірна вигода» законодавець розуміє кошти чи інше майно, переваги, пільги, послуги або нематеріальні активи, вартість яких перевищує 3 відсотки розміру мінімальної заробітної плати, які пропонують, обіцяють, надають чи одержують без законних на те підстав. Однак вказане визначення є відмінним від змісту поняття «неправомірна вигода» передбаченого в ст.ст. 368³ та 368⁴ КК України. Відповідно до їх змісту під «неправомірною вигодою» слід розуміти грошові кошти чи інше майно, переваги, пільги, послуги, які перевищують 1,5 неоподаткованих мінімумів доходів громадян.

Викладене свідчить про наявність різного законодавчого підходу до визначення поняття «неправомірна вигода», зокрема у невідповідності її розмірів. Тобто, в КК України існують одночасно декілька видів понять «неправомірної вигоди», що утворює неузгодженості між нормами-дефініціями.

Крім цього, в ст.386 КК України способом вчинення перешкоджання з'явленню свідка, потерпілого, експерта, примушування їх до відмови від давання показань чи висновку є підкуп. Відповідно до цього виникає питання, який зміст вказаного поняття. Або він отожднюється з поняттям «неправомірна вигода», або ж він потребує окремого визначення. У випадку